


Onderwerp Preadvies initiatiefvoorstel Aanpak overlast door  
Houtrook van GroenLinks, D66, PvdA, CDA, PvdD, CU  
en 100% Groningen

Steller M.J.L. Jorritsma-Lammerée (DSO) en Th. van Alphen (DMO)

De leden van de raad van de gemeente Groningen  
te  
GRONINGEN

Telefoon	050-3676588/ 06-23720200	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	463068-2021
Datum	05-10-2021	Uw brief van		Uw kenmerk	- 

Geachte heer, mevrouw,

Op 23 juni jl. heeft u een initiatiefvoorstel ingediend voor de aanpak van overlast door houtrook. Hierbij treft u ons preadvies op dit voorstel aan.

Zoals in het initiatiefvoorstel al aangegeven, is een houtkachel voor veel mensen een bron van gezelligheid maar zit er ook een keerzijde aan en kan het in sommige gevallen leiden tot gezondheidsschade. Een deel van onze inwoners ervaart (hinderlijke) overlast van houtrook.

Ook geeft het initiatiefvoorstel 'Aanpak overlast door houtrook' aan dat het gaat om een landelijk probleem. Gemeenten hebben weinig handvatten om overlast van houtrook tegen te gaan. De huidige wet- en regelgeving biedt gemeenten geen goede basis om maatregelen te nemen tegen overlast door houtrook.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft eerder bij het Rijk aangedrongen op een landelijke norm voor schadelijkheid van houtrook. Gemeenten willen meer inzicht wanneer rookoverlast schadelijk is voor de gezondheid en pleiten voor een landelijke 'rookgezondheidsnorm', zodat gemeenten bij overschrijding van die norm beter kunnen handhaven. Tot op heden is die landelijke norm er (nog) niet. Dit heeft tot gevolg dat de mogelijkheden van een succesvolle aanpak van overlast door houtrook beperkt zijn.

Hierna gaan we nader in op verschillende aspecten van een dergelijke aanpak.

### *Omvang probleem*

We weten dat op sommige plaatsen hinderlijke overlast wordt ervaren van houtrook. In 2019 hebben bijvoorbeeld omwonenden een petitie aangeboden tegen rook van houtkachels in de Noorderhaven. U heeft toen ook de motie 'houtrook en onderhoud Noorderhaven' aangenomen. Daarin heeft u ons verzocht om de mogelijkheden te onderzoeken om bestrijding van fijnstof door houtrook onderdeel te maken van duurzaamheidsregelingen. In reactie daarop hebben we ook toen moeten aangeven dat de mogelijkheden om de overlast aan te pakken beperkt zijn, vooral omdat het ontbreekt aan wet- en regelgeving om daartegen op te treden.

Tegelijkertijd lijkt omvang van het milieuprobleem in zijn totaliteit beperkt. Hoewel de fijnstofemissie en geurhinder van houtrook is toegenomen in de afgelopen jaren tot ongeveer 23 procent van de landelijke emissie PM2.5, is de relatieve bijdrage van Nederlandse houtrook aan de totale achtergrondconcentratie van PM2.5 beperkt tot ongeveer 4 procent. Aangezien de ziektelast door luchtverontreiniging minder is dan 4% van de totale ziektelast, (RIVM, 2019), gaat het gelukkig gemiddeld genomen nog om een beperkt risico dat zich vooral in de wintermaanden voordoet. We zien ook dat er in de gemeente Groningen slechts weinig klachten binnenkomen bij de afdeling Medische Milieukunde (MMK).

Houtrook is zowel landelijk als lokaal een onderwerp dat al jaren aandacht krijgt. Dit heeft geleid tot veel beschikbare informatie,<sup>1</sup> en praktische instrumenten voor signalering en actie.<sup>2</sup> De initiatiefnemers vermelden zelf dat de GGD Groningen al in 2015 gedegen onderzoek heeft gedaan naar overlast door houtrook. Hun website biedt adequate informatie voor Groningse burgers.

### *Initiatieven: mogelijkheden*

Zoals geconstateerd ontbreekt een wettelijk kader waardoor slechts in extreme situaties van overlast juridische stappen met kans van slagen kunnen worden ondernomen. Wij zien daarom weinig in een aanpak gebaseerd op extra handhaving. Dit zou leiden tot een niet efficiënte inzet van de beperkte gemeentelijke capaciteit. Daarbij leggen wij de eerste prioriteit bij onze wettelijke taken.

Het ontwikkelen van nieuw beleid zonder wettelijk kader blijft vrijblijvend en kan nu weinig toevoegen aan de aanpak van houtrook in het algemeen en in

---

<sup>1</sup> <https://www.gezondeleefomgeving.nl/thema/luchtkwaliteit>  
<https://ggd.groningen.nl/gezondheid/gezond-wonen/lucht/>

<sup>2</sup> <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leefbaarheid/vraag-en-antwoord/overlast-houtrook-voorkomen-of-verminderen> <https://www.rivm.nl/stookalert>



het kader van de lokale omgevingsvisie. Wel willen we op landelijk niveau het onderwerp blijven agenderen, en pleiten voor een wettelijk kader en regelgeving die gemeenten meer instrumenten in handen geeft om overlast daadwerkelijk te bestrijden.

Hoewel de beïnvloedingsmogelijkheden beperkt zijn, zien we wel mogelijkheden om onze voorlichting en communicatie over overlast door houtrook te verbeteren. Op die manier kunnen we inwoners bewegen om het stookgedrag aan te passen en verstandig te stoken. Daarnaast willen we buurtbemiddeling actief inzetten om in voorkomende gevallen escalatie te voorkomen.

Bij de ontwikkeling van onze aanpak zullen we ons allereerst richten op voorlichting en mentaliteitsverandering met als doel het veroorzaken van overlast door houtrook zoveel mogelijk te beperken. Informatie en instrumenten zijn landelijk voldoende beschikbaar; wel denken we dat de vertaling hiervan naar de lokale situatie kan worden verbeterd. Te denken valt bijvoorbeeld aan:

- doelgerichte voorlichting tijdens het BBQ seizoen, bijvoorbeeld via stookinformatie bij winkeliers.
- In de winter aandacht voor het stookalert via lokale social media en onze gemeentelijke website.
- Betrekken van lokale leveranciers van houtkachels, hout en pallets bij het geven van voorlichting over verstandig stoken.
- Gebruik maken van de landelijk verzamelde ervaringen met voorlichting en activiteiten uit andere steden en regio's.

De uitvoering zouden we kunnen oppakken via samenwerking met de afdelingen Medische Milieukunde en Gezondheidsvoorlichting van de GGD Groningen. Zij hebben de deskundigheid om te beoordelen welke acties effectiever zijn en of de resultaten de moeite lonen. We kunnen via de bestaande wijkaanpak hier mogelijk bij aansluiten. Ook informatie over nieuwe kennis en regelgeving, die de GGD verzamelt, kunnen hierbij worden afgewogen.

### *Resumé en vervolg*

Naast de indieners van het initiatiefvoorstel zien ook wij het belang ervan in om in te zetten op het beperken van de overlast door houtrook in de gemeente. De wettelijke mogelijkheden voor een effectieve aanpak zijn echter beperkt. We zien wel mogelijkheden om in te zetten op gedragsverandering, met name via verbetering van voorlichting en communicatie. Een goed beeld van de benodigde extra capaciteit voor een zinvolle aanpak hebben we op dit moment nog niet.

Wij zullen in overleg treden met de GGD om de mogelijkheden van een aanpak verder uit te werken en de benodigde inzet hiervoor in kaart te



brengen. Over de uitkomsten hiervan zullen we u eerste kwartaal 2022 informeren.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,  
Koen Schuiling

secretaris,  
Christien Bronda

*Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.*